

Od Redakcji

Kolejny numer pisma, noszący tytuł „Kobiety, mężczyźni, płęć” zawiera, obok otwierających numer dyskusji i analiz teoretycznych, sprawozdania z empirycznych badań nad społeczną sytuacją kobiet, nad kobiecością i feminizmem.

Tom rozpoczyna prezentacja wyników sondy internetowej, do której zaprosiłyśmy przedstawicielki i przedstawiciele szeroko rozumianych dyscyplin humanistycznych, poproszonych o odpowiedź na pytania dotyczące miejsca feminizmu i perspektywy *gender* w poszczególnych dyscyplinach naukowych oraz o uwzględnianie tej perspektywy w badaniach i w dydaktyce na polskich uniwersytetach. Czy między dyscyplinami i uczelniami są pod tym względem podobieństwa czy raczej różnice? Tego między innymi dotyczą konkluzje wynikające z zebranych wypowiedzi.

Analizy i refleksje nad różnymi odmianami feminizmu zawiera pierwszy blok tematyczny umieszczony w niniejszym tomie. Joanna Mizieleńska w tekście „Pomiędzy nowym a starym: feminizm wobec wyzwań współczesności” dokonuje m.in. przeglądu najważniejszych nurtów w feminizmie, Katarzyna Szaniawska zaś podejmuje problem społecznego konstruowania tożsamości płciowej i seksualnej podmiotów oraz mechanizmów kontrolujących te procesy, a także przedstawia próby przekraczania granic płci. Dwa kolejne teksty zamieszczone w tej części, autorstwa Anety Gawkowskiej i Izabeli Kopaniszyn, są poświęcone fenomenowi „nowego feminizmu”.

Kolejne teksty zostały podzielone na trzy grupy tematyczne – politykę, aktywność zawodową i wizerunki medialne kobiet. Artykuły podejmujące temat aktywności politycznej kobiet otwiera tekst Jacka Kurczewskiego, analizującego trudności w konstruowaniu teorii reprezentacji uwzględniającej zróżnicowanie płci. Małgorzata Fuszara, posługując się badaniami nad udziałem kobiet w parlamencie Polski i Macedonii, pokazuje skutki wprowadzenia systemu kwotowego oraz bariery w działalności kobiet w polityce. Problematykę aktywizacji Polek w sferze publicznej porusza tekst Joanny Szczepańskiej i Marioli Piszczatowskiej.

Problem godzenia ról zawodowych i rodzinnych oraz przyczyny istnienia przeszkód i barier, z jakimi borykają się kobiety w swoich karierach zawodowych, zostały omówione w następnych artykułach. Jolanta Arcimowicz pokazuje specyfikę sytuacji zawodowej kobiet urzędniczek służby cywilnej w III RP. Rozważa, czy tworzony od końca lat dziewięćdziesiątych w Polsce korpus służby cywilnej gwarantuje równe szanse pracy i możliwości awansu dla kobiet i mężczyzn oraz czy istniejące procedury są dla kobiet szansą czy też

barierą w karierze zawodowej. Agnieszka Majcher zajmuje się zagadnieniem nierówności płci na akademickim rynku, a w szczególności problemem dostępu kobiet do wyższych stanowisk w hierarchii akademickiej oraz zróżnicowaniem przebiegu karier naukowych w zależności od płci. Jerzy Kuniewski natomiast przedstawia opinie kobiet z Kaszub, środowiska dość tradycyjnego, na temat godzenia ról zawodowych i rodzinnych. Tematyce aktywności zawodowej kobiet poświęcone są także dwa teksty w dziale „Z warsztatów badawczych”. Małgorzata Awdziejczyk prezentuje tam wyniki badań świadczących o wysokiej efektywności zawodowej kobiet w typowo męskiej branży, jaką jest motoryzacja. Ewa Stroińska, odwołując się do badań własnych, zastanawia się czy telepraca jest dla kobiet szansą na lepsze łączenie pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi.

Kilka następných artykułów dotyczy medialnych wizerunków kobiet. Natalia Krzyżanowska, na podstawie analizy prasy, przedstawia obraz „seksafery” w Samoobronie i sposób pisania przy tej okazji o kobietach uwikłanych w relacje z politykami tej partii. Trzy kolejne teksty odwołują się do analiz seriali telewizyjnych. Marta Juza konfrontuje serialowy obraz ról społecznych kobiet z obrazem wyłaniającym się z dyskusji na forach internetowych. Małgorzata Bogunia-Borowska analizuje styl życia singli przedstawiony w serialu „Magda M”, a Beata Łaciak, odwołując się do seriali i filmów fabularnych, poddaje analizie sposoby prezentowania kobiet szefów w środowisku zawodowym, w relacjach rodzinnych, w życiu prywatnym. Uzupełnieniem tej części jest tekst Dominiki Karasek, zamieszczony w dziale „Z warsztatów badawczych”, prezentujący prasowy wizerunek kobiet żołnierzy.

W tomie warto również zwrócić uwagę na recenzje, które dotyczą zarówno publikacji wiążących się z tematem całego tomu, jak też interesujących pozycji wydawniczych z zakresu szeroko rozumianych nauk społecznych.

Małgorzata Fuszara
Beata Łaciak

Przeprosiny: W imieniu Redakcji przepraszam Panią Helenę Chmielewską-Szlajfer za opuszczenie drugiego członu nazwiska oraz Panią Ewę Korulską za błędny zapis nazwiska we wprowadzeniu do redakcyjnej dyskusji w numerze 2 (4)/2007 – 1 (5)/2008

Redaktor naczelna
Aldona Jawłowska